

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS

1950. GADA 29. MARTA

Nr. 127 (5821)

25.

OKTOBRIS,

OTRDIENA,

1988. GADS

Maksa 3 kap.

Uzdevumi komjaunatnei

● 18. oktobrī notika komjaunatnes rajona komitejas biroja kārtējā sēde.

Tika izskatīti daudzi un dažādi jautājumi: par Oškalna kolhoza un Rožupes astoņgadīgās skolas komjaunatnes organizāciju sadarbību, par rajona komjaunatnes organizācijas darba plānu novembrim, par rajona izglītības nodaļas un laikraksta «Lenina Karogs» redakcijas komjaunatnes organizāciju struktūras izmaiņām, par apbalvojumiem sakarā ar Vissavienības komjaunatnes organizācijas 70 gadu jubileju, kā arī citi jautājumi.

Otro mēnesi rajona komjaunatnes organizācijās notiek pārskata un vēlēšanu sapulces. Notikušas jau 37 sapulces. Tiek izteikti konkrēti priekšlikumi par komjaunatnes turpmāko darbību. Interesantas un lietišķas sapulces notika 24. CRBP, RARA, kolhoza «Rīts» un Līvānu stikla fabrikas komjaunatnes pirmorganizācijās.

Jāsāk katram ar sevi. Tāpēc katrai komjaunatnes organizācijai beidzot jāpāriet no vārdiem pie darbiem — izskatot katru komjaunieša piederību organizācijai, gādājot nevis par kvantitāti, bet — par kvalitāti.

Izskanējis priekšlikums izstrādāt Statūtus Latvijas komjaunatnes organizācijai, kuros noteikt, ar ko konkrēti jānodarbojas komjaunatnei. Ir vēl arī daudzi citi priekšlikumi, kritiskas piezīmes.

Domājam, ka arī pārējās komjaunatnes organizācijās tiks konstruktīvi, lietišķi risināti jautājumi un izskanēs jauni priekšlikumi komjaunatnes darbības krasai izmaiņai.

I. JOKSTE,

LLKJS rajona komitejas organizatoriskā darba nodaļas vadītāja vietas izpildītāja

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem)

Saimniecība	Izslaukts no govju oktobra II dekadē (kg)	+ salīdz. ar iepriekšējo dekadē (kg)	+ salīdz. ar 1987. g. (kg)
«Krasnīj Oktjabrj»	12,0	-0,7	-0,6
Leņina	11,8	-0,1	-0,4
Kirova	9,3	-0,4	+0,4
«Sarkanā ausma»	9,1	-0,3	+0,6
«Nākotne»	8,8	-0,4	-1,2
Aglonas p. s.	8,5	-0,3	+0,3
M. Gorkija	8,5	-0,6	+0,2
Raiņa	8,3	-0,4	-1,8
Dzeržinska	8,3	-0,7	-0,8
«Zelta vārpa»	8,1	-0,8	-1,5
«Vārkava»	8,0	-0,1	+0,9
«Rīts»	7,8	-0,2	+0,3
K. Marksa	7,7	-0,6	-
«Sīlukalns»	7,3	-0,6	-0,7
Rušonas p. s.	7,1	+0,3	-1,9
Suvorova	6,9	-0,5	-1,6
Oškalna	6,8	-0,8	-1,0
«Dzintars»	6,8	-0,9	-0,3
«Dubna»	6,6	-0,9	-0,4
Rudzātu p. s.	5,8	-0,5	-1,1
RAJONĀ	8,3	-0,5	-0,5

● K. Marksa kolhoza Pelēču slaucamo govju fermas kolektīvs sekmīgi izpildījis deviņu mēnešu uzdevumu. Rēķinot vidēji no vienas gov, aizvadītajos trijos ceturkšņos izslaukti 3 673 kilogrami piena, kas ir par 607 kilogramiem vairāk nekā attiecīgajā laika posmā pērn.

Vissekmīgāk darbs šogad sokas Verai Poplavskai. Deviņos mēnešos no vienas savas grupas gov viņa izslaukusi vidēji 4 102 kilogramus piena — par 862 kilogramiem vairāk nekā iepriekšējā gada trijos ceturkšņos.

Čakli strādā arī pārējās fermas slaucējas — Marija Mazure un Anita Oļeinikova. Viņas savukārt atzinīgi vērtē iecirkņa zootehniķes Lidijas Trubiņas veikumu.

● ATTEĻĀ: Pelēču fermas slaucējas V. Poplavska, M. Mazure, A. Oļeinikova un iecirkņa zootehniķe L. Trubiņa (no labās).

J. SALNAVIESA foto

Atklātībai jābūt plašākai

Apzinoties, cik liela loma partijas rajona organizācijai ir pārbūves procesa padziļināšanā uzskatām par nepieciešamu izteikt savas bažas par to, ka netiek atklāti apspriestas LKP Preiļu rajona komitejas locekļu kandidatūras, ko izvirzījušas partijas pirmorganizācijas. Neizpratni radīja un palika neskaidrā partijas rajona komitejas sek-

retāru nostāja šajā jautājumā LTF dalībnieku organizētajā diskusijā ar rajona vadošajiem darbiniekiem.

Mēs esam par patiesi demokrātiskām vēlēšanām, un tāpēc prasām LKP Preiļu rajona komitejas locekļu kandidātu saraksta publicēšanu «Lenina Karogā», lai tautai būtu tiesības ar

to iepazīties, uzzinot arī, kāda partijas pirmorganizācija konkrēti katru kandidātu izvirzījusi.

Domājam, ka šāda publikācija novērstu nevajadzīgas baumas šinī jautājumā un tikai celtu partijas komitejas autoritāti sabiedrībā.

Apzinoties, ka pārbūves uzdevumi padara mūs katru atbildīgu

par mūsu nākotni, aicinām komunistus nodot savas balsis tikai par tiem kandidātiem, kuri spējīgi būt kopā ar tautu un kuriem tauta uzticas. Lūdzam partijas rajona organizācijas konferences delegātus atcerēties b. Gorbačova teiktos vārdus Anatolijam Gorbunovam, proti — pašreizējā momentā jādomā nevis par krēsliem, bet gan par valsts likteni.

LTF Preiļu 1. vidusskolas atbalsta grupa (22 paraksti)

Lauki šodien

● Tā gribas nosaukt padomju saimniecības «Aglona» piļu fermas. Ar to saimnieci — Sociālistiskā Darba Varoni Moniku Rivari runājam, kā jaunās ricības laiks ienācis viņas vadītajā kolektīvā.

— Kādus secinājumus jūs, fermas vadītāja, varat izdarīt par kolektīva darbu šogad?

— Valsts uzdevumu, tas ir — saražot 1 150 tonnas piļu gaļas, paveiksim līdz 25. oktobrim. Jāatzīst, ka šogad strādājam pērnā gada līmenī. Tam ir savi iemesli. Vairākas fermas, piemēram — Opsas, Rutuļu, celtas 1960. gadā un pašlaik ir avārijas stāvoklī. Tiek izstrādāta projektu un tāmes dokumentācija. Nākamgad varēs būvēt jaunus korpusus. Rutuļu fermas vienu kūti izremontēsim šogad. Uzsākām būvēt barības virtuves. Kad daudz maz būs sakārtota saimniecība, varēs runāt par produkcijas ražošanas palielināšanu.

Līdztekus rūpēm par materiālo bāzi jūsu darbā, droši vien, svarīgi ir arī citi jautājumi?

— Jā. Domājam par to, lai pilnveidotu putnu barības racionu, lai taupītu kombinēto lopbarību. Mēs pilnīgi atsakāmies no agrāk dominējošā uzskata, ka pilnām jānodod tikai sausā barība. Izaudzējam 40 tonnas gaļas burkānu un 50 tonnas gaļas biešu. Otrā brigāde, kuru vada Marija Bernāne, fermas vajadzībām iedalīta 100 tonnas lopbarības biešu. Cetros hektāros izaudzējam kacenkāpostus. Tā-

tad —putniem zaļbarības pietiks līdz 1. janvārim. Tā kā mums šogad ir burkāni un gaļda bites, nākamgad papildus saražosim 50 tonnas gaļas.

Dārzeņu audzēšanā strādāja fermas strādnieki. Bet vislielāko pateicību esam parādā Jaunaglonas 58. arrodvidusskolai un Aglonas vidusskolai. Skolēni un kursanti ravēja dārzeņus, novāca. Ceram sadarboties arī turpmāk.

— Bet fermu tehniskais nodrošinājums? Vai mehanizācija ienāk jūsu kolektīva ikdienā, atvieglo darbu?

— Pamazām gan, bet ienāk. Ir labi, ka pie mums jau trešo gadu strādā diplomēts inženieris, Aivars Rivars pabeidza Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju. Viņa darba vieta ir piļu ferma. Tuvākajā laikā fermas mehanizēsism vismaz daļēji. Sāksim ar Ainavas un Laukežera novietnēm, kur mehanizēsism pakaišu kūdras padevi un barības sagatavošanu. Tagad, piemēram, to novietnē ievēd ar traktorū. Putni ir ļoti jūtīgi. Viniem nepatīk tehnikas trokšņi. Ja kūdrū novietnē ievēd is vagonetēm, stresa situāciju nebūs.

— Jūs pati un citi fermas speciālisti, padomju saimniecības «Aglona» vadītāji bieži brauc gūt pieredzi citur, uzklauša zinātnieku padomus...

— Šogad biju Lietuvā. Atklāti sakot, pēc kaimiņrepublikas apmeklēšanas jutos ne savā adā. Sajūsmīnāja darba kultūra, fermu mehanizācija, putnu barības racioni, sakoptība visur un vien-

mēr. Redzējām, ka kaimiņiem labi sokas kūdras padeve ar vāgonetēm. Lūk, tāpēc to centīsimies ieviest arī pie sevis.

Zinātnieki ieteic pilnām izbarot nevis parasto lopbarību, bet sīki granulēto. Lietuvā par šo ieteikumu nav divu domu.

Sadarbojamies ar Rīgas kombinētās lopbarības rūpniecību. Zinātniece Ausma Boka (bijusī agloniete) labprāt mums izpalīdz. Esam saņēmuši granulēto lopbarību un mēģinām to dot pilnām. Jau tagad ir skaidri redzams, ka būs mazāki barības zudumi, pilnām to ēd labprātāk.

Krasnodaras zinātnieks ieteica pilnām nevis vakcinēt (tas prasā lielas pūles), bet gan izmantot aerosolu. Metodi izmēģinājam, un rezultāti sāk pārliecināt.

— Jūs vadāt kolektīvu, kur strādā gan darba veterāni, gan jaunieši. Vai starp fermas laudim ir tādi, kuri var strādāt natstāvīgi, izveidojot tā dēvēto ģimenes fermu?

— Nevis ir, bet jau strādā. Brālī Vladimiris un Jevģēnijs Kondratjevi ir paši sev darba devēji un noteicēji. Sākot ar elektrīka pienākumiem un beidzot ar visiem pārējiem. Redzēju, ka puīši ir gatavi un var strādāt natstāvīgi. Darbu acioms viņiem liels. Ar pienākumiem palā tiek. Skiet, ka izpelna var būt arī vienam otram liskies par lielu (domāju, ka savi devīni simti mēnesī katram būs). Ticiet — tā būs godīgi nopelnīta nauda. Jo Kondratievi sāk darbu ar tumsu un beidz vēlā vakara

stundā.

— Un tagad, lūdzu, pastāstiet par jūsu fermas «vismodernākajām» iemītniecēm — muskuspilēm. Kā viņas iejutās Aglonā? Vai arī turpmāk audzēsiet?

— Interesantas pīles. Nepārspējamas svarā. Savi pīci kilogrami sver tēviņi un 2,5 kilogramus — mātītes. Gaļa vairāk garšo pēc medījumiem, ir liesa. Šogad valstij nodevām 8,2 tonnas šādas gaļas. Starp citu, mazie «muskusēni» labi aug brāļu Kondratjevu ģimenes fermā.

Aizmīrsu piebilst, ka šīs pīles patērē mazāk barības, bet ir prasīgākas par parastajām. Pavasarī rajona iedzīvotāji šādus pilnūs jau varēja nopirkt. Arī nākamavasār varēs.

— Jūs teicāt, ka šorīt bīiāt aizņemta ar pārdomām, jo gatavojāties saimniecības — partijas organizācijas pārskata un vēlēšanu sapulcei. Ja nav noslēpums — nar ko sapulcē šodien gribāt runāt?

— Man šķiet, ka savus pienākumus neveic inertie ciema deputāti. Viņi maz tiekas ar vēlētajiem, lai gan viens otrs savā tiesajā darbā nebūt nav pārslēgots.

— Un vēl. Man vienkārši kaune — ciemata un lauku sētu nesaķinātība, par piemātas dārziņiem, kurj ieauguši nezālēs. Tā nevar vairs dzīvot. Tā ir grūti dzīvot.

— Es laikam runāšu arī par to, ka mūsu rajonā pagaidām ir vēl maz atklātības...

Ar Moniku Rivari tikās A. ILJINA

Pie Šusta ezera — rosība. Apvienības «Ražība» vīri te ierīko piebraucamos ceļus un laukumus, lai varētu organizēt sapropeļa ieguvi. Strādā Pēteris Leikuča vadītā piebraucamo ceļu un laukumu izbūves brigāde. Objektu nodos ekspluatācijā līdz šī gada beigām. Nākamgad varēs sakt iegūt sapropeļi.

ATTELOS:

● piebraucamo ceļu būvētāji — buldozerists P. Leikucis, traktoristi grants vedēji J. Vainovs, V. Joksts un J. Lietavnieks (augšējais attēls);

● grants vešanā spartīgi strādā arī mehanizators Z. Luriņš (attēls pa kreisi);

● Krāsnogorkas karjerā granti iekrauj ekskavatorists J. Sudņiks (attēls pa labi).

J. SILICKA foto

Partijas dzīve: pārskati un vēlēšanas

ZALE pamira saspringtās gaidās: nākamajai PSKP biedru kandidātei, uzņēmuma bērnu darza metodei Rutai Petrovskai vajadzēja atbildēt uz jautājumu: kāpēc viņa šodien nestājas Tautas frontē, bet gan partijā, kura daļēji zaudējusi savu prestižu? Atbildē skanēja nākamās komunistes cienīgi vārdi: «Stājos PSKP biedru rindās, lai vispusīgi sekmētu partijas prestiža pacēlumu».

Kaut kādā mērā šis īsais, bet asa dialoga uzdeva toni partijas pārskata un vēlēšanu sapulcei Līvānu stikla fabrikā. Pēc sešu stundu saspringtas sarunas, pēc daudzajiem papildinājumiem un izmaiņām lēmuma projektā daudzi teiks, ka tādas partijas sapulces uzņēmumā sen nav bijis. Tas ir iepriecinošs fakts — lēnām un smagi, bet tomēr rajona sākusies pārbūve, pie tam tā skaidri redzama galvenajā — domā, jūtās, vārdos, par ko liecināja vārbūt ne vienmēr objektīva, taču tieša un atklāta domu apmaiņa minētajā partijas sapulcē.

Tikai trīs gadi... Bet kādi tie bijuši Līvānu stikla fabrikai — vecākajam uzņēmumam rajonā, kas nesēn atzīmēja 100 gadu jubileju. Bija laiks, kad mata galā karājās mehanizētās izstrādes ceha liktenis, bet uzņēmuma teritorija bija pilna ar pudeli un burku kastēm. Problemātiska bija 4. ceha atvēršana — līvānieši gāja neierastu ceļu gaismas vadu ražošanā. Bet pāreja uz jaunajiem darba samaksas noteikumiem? Nevienu vien konfliktu vaiadzēja novērst, un ne vienmēr tas izdevās uzņēmuma spēkiem vien. Hroniski pārtraukumj galvenās izejvielas — sodas piegādē 1. ceham radīja raizes gan uzņēmuma vadītājiem, gan sagādniekiem. Taču kollektīvs godam izturēja visus pārbaudījumus, un liela loma te bija komunistiem, par ko arī leņģumu pārskata ziņojumā runāja uzņēmuma partijas biroja sekretārs I. Sņiķers.

Viņš sīki izanalizēja visu, ko

uzņēmums sasniedzis pēdējos trijos gados — pastāstīja par zinātnes un tehnikas jauno izstrādājumu ieviešanu, darba organizācijas un samaksas formu pilnveidošanu, jaunā meklējumiem politisko un ekonomisko mācību sistēmā, sabiedrisko organizāciju vadīšanā. Pārstāstīt dzīli un vispusīgi pārdomātā

iemaksas Miera fondā pārskaita. Bet sapulcē izvirzījās jautājums: vai ar to pietiek?

Stikla fabrikā strādā daudz nacionāls kolektīvs. Un tām satraucošajām problēmām, kas ar visu asumu izskanēja nesena Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongresā, šajā kolektīvā ir sevišķa nokrāsa. Kam gan citam,

mu uzņēmuma atsevišķos iecirkņos, sabiedrisko formējumu bezdarbību, lai gan katrā no tiem strādā komunisti.

Komunisti ir arī galvenā tehnologa un kapitālās celtniecības nodaļās. Fabrikas direktors J. Skreivers sapulcē teica, ka nevienā no šīm nodaļām viņi nav uzdevumu augstumos. Vienam

došo lomu. «Līvānos nejutām partijas rajona komitejas ietekmi». «Atbildīgi Latvijas Komunistiskās partijas CK darbinieki, kā arī rajona posma darbinieki atrāvušies no masām, baidās iet kolektīvos, tā ka viņiem nav ko teikt tautai». «Kas atceras, kad pēdējo reizi esam redzējuši ceha partijas rajona komitejas sekretāru?»

Rūgti, nepatīkami, — bet tādas ir Līvānu stikla fabrikas komunistu domas. Tam bija sekas: sapulcē ieteiktajā partijas rajona komitejas sekretāru kandidātu sarakstā tagadējā pirmā sekretāra uzvārda nebija.

— Partijas rajona komitejas aparatam jāmaina savs darba stils, mums biežāk jābūt darba kolektīvos, — atzina partijas rajona komitejas otrais sekretārs P. Romanovs, kas piedalījās pārskata un vēlēšanu sapulcē. Un vēl viņš, manuprāt, izteica svarīgu domu: Latvijas Tautas frontē, tās programma liek partijas darbiniekiem domāt, analizēt, meklēt sakarus ar šo masu sabiedrisko organizāciju, tajā skaitā arī ar atbalsta grupu stikla fabrikā.

Sajā sakarībā atgriezīsimies pie jautājuma, ko uzdeva jaunajai PSKP biedru kandidātei. Sis jautājums nav īpašs, pilnā mērā atbilst laika garam. Uztrauc kas cits, proti — partijas orgāna nostādīšana preti Tautas frontei. Tas nozīmē, ka rajonā patiešām nav labi ar partijas darbinieku prestižu (kaut arī jāņem vērā, ka tas bija ne visu domas). Tāpēc arī sapulces dalībniekiem lika dzīli padomāt pārskata ziņojuma vārdi: «Katram no mums ir jāizšķiras un jādod atbilde vispirms sev pašam: ko esmu darījis, kāds ir mans ieguldījums atjaunošanas procesos? Vai tā nav mana vaina, ka pazeminājusies partijas autoritāte?»

Par Līvānu stikla fabrikas partijas biroja sekretāru no jauna ievēlēts I. Sņiķers.

I. IVANOVA

„Vai tā nav mana vaina?“

pārskata ziņojuma saturu nav nozīmes — sekretārs rezumēja to, kas uzņēmuma komunistiem jau bija zināms. Vēl vairāk: daudzi no viņiem, kā saka, uz savas personīgās ādas izjutuši mūsu nemierīgā laika smagumu, kad tiek salauzts vecais un tā vietā ne uzreiz rodas jaunais. PSKP biedra pienākums ir vispusīgi sekmēt visa jaunā grūto dzimšanu, saudzēt tā visvārgākos asņus. Vai uzņēmuma komunistiem vienmēr tas izdodas?

«Es vēlētos būt partijas rindās, bet, raugoties uz dažiem PSKP biedriem, neesmu pārliecināts, vai ir vērts». Lūk tā — tieši un atklāti — sapulcē izteicās komjaunatnes komitejas loceklis, 2. ceha meistars Zigurds Dreimanis. Un teikto apstiprināja ar neapstrīdamiem argumentiem. Uzņēmuma strādnieku savrašānā cilvēks ar partijas biedra karti ir tas, kam asi jāredz viss apkārt notiekošais. Vēl vairāk: tas, kurš visiem notikumiem un procesiem (tie mūsdienās ir nestandarta) dod izsmēlošu un rēc iespējas objektīvāku vērtējumu.

Attīstot oratora domu, ciešskarsimies kaut vai internacionālajai audzināšanai uzņēmuma kolektīvā. Tas pašreizējā laikposmā ir svarīgākais partijas pirmorganizācijas uzdevums. Jā, «pasākumi» notiek, brīvprātīgās

ja ne komunistiem vajag absolūti precīzi orientēties situācijā, iznīdēt baumas un aplamības nacionālajā jautājumā. Fakts, ka panikā kritušie krievu tautības strādnieki naktis vidū zvana partijas rajona komitejas sekretāram, lai noskaidrotu jautājumu par to, vai viņiem ir jāpamet republika, vai tomēr te var palikt, nerunā par labu ne partijas birojam, ne komunistiem.

Paaugstināt PSKP biedra lomu — uz to uzņēmuma komunistus aicināja 4. ceha priekšnieks Daumants Pfafrods. «Pat šodien, mūsu galvenajā sapulcē, viens otrs nevar atrauties no grāmatas vai avīzes.» viņš turpināja. Nezinu, vai pēc šiem vārdiem sapulces dalībnieki pārtrauca lasīšanu, bet tas, cik kvēli izskanēja vēlējumj partijas birojam vairāk uzmanības veltīt darbam ar ierindas kolektīva locekļiem, tajā skaitā — arī ar komunistiem, vieta cerību, ka Līvānu stikla fabrikā no ziemas gulšas beidzot atmodušies.

Neērti jutās inženiertehnisks darbinieki un speciālisti: viņiem atklāti pārmeta saimnieka jūtu trūkumu savā fabrikā, centienus dzīvot vienai dienai. Domājams, ilgi komunisti atcerēsies 2. ceha priekšnieka vietnieka J. Lasmana sapulcē teikto — viņš runāja par satraucošo bezsaimniecisku

struktūrvienībām pietrūkst uzņēmības, otrām — izpildes disciplīnas, vēl citām — vienkārši nav vēlēšanās novērst konfliktus. Mainās un brigādēs to nedara, bet sauc palīgā administrāciju, partijas biroju, arodkomiteju.

Labākās zāles pret visāda veida izdomājumiem, saspīlējumiem ir plaša atklātība un demokrātija. Tas skaidri redzams arī stikla fabrikas kolektīvā. Cik veiksmīgi noritēja galvenā inženiera, šihtas sastādīšanas ceha iecirkņa meistara vēlēšanas, spriest vēl agri. Bet svarīgi ir tas, ka tās notika, ka tās vispār bija iespējamas.

Par istu atklātības mācīb-stundu kļuva dzīvokļu sadalīšana jaunajā uzņēmuma mājā pagājušajā gadā.

Un tā: uzskatīsim, ka ledus ir sakustējies. Tagad ir svarīgi labāies pārmains padarīt par neatgriezeniskām. Gadās vēl, ka cilvēku prātj un sirdis, kas nolēvušies pēc jūu un domu brīvības, cerības gaida pretimnākšanu, bet šī pretimnākšana ir pavisam no citurienes. Jā, tāda ir realitāte: stikla fabrikas ļaužu ilgas piepilda Tautas frontes pārstāvji.

Partijas sapulcē izskanēja atsevišķas domas, ka vietējie partijas orgāni zaudējuši savu va-

Latvijas armēņu biedrība

Nesenajā Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongresā kā viesna piedalījās pazīstamā armēņu dzejniece Silva Kaputikjana. No mājām dzejnieci šķīra trīs tūkstoši kilometru, taču dzimto valodu viņa dzirdēja arī šeit.

Latvija kļuvusi par otrajām mājām gandrīz diviem tūkstošiem Rīgā dzīvojošo armēņu — tāpat kā desmitiem tūkstošu krievu, ukraiņu, baltkrievu, ebreju un poļu. Armēņi ir gan celtnieki, ārsti un inženieri, gan pasniedzēji un amatnieki. Līdz ar mūsu valsts dzīves atjaunotni notiekošie nacionālās pašapziņas atmodas procesi izraisījuši visos Latvijā dzīvojošo tautu pārstāvjos lielāku interesi gan par savu vēsturi un kultūru, gan par pamatiedzīvotāju tradīcijām. Tāpēc republikas pilsētās un rajonos viena pēc otras dibinās dažādas kultūras biedrības: baltiešu un slāvu, ebreju, poļu. Savus statusus un uzdevumus apspriedusi arī armēņu tautības grupa «Spjurk».

Ar šo jēdzienu apzīmē armēņu kolonijas, kas atrodas ārpus dzimtenes. Šādas kolonijas ir visos kontinentos. Šīs parādības saknes meklējamas dramatiskajā armēņu tautas vēsturē, kas tāda bijusi osmaņu impērijās genocīda politikas dēļ. Taču armēņi visā pasaulē tiecas saglabāt savas kultūras un kristīgās baznīcas tradīcijas un valodu, cenšas apgūt citu nāciju garīgās vērtības.

Republikas valdība atbalsta jaunu kultūras biedrību veidošanos Latvijā. Zinātniekiem uzdots izpētīt dažādu nacionālo minoritāšu vajadzību pēc savām skolām, mēcību grāmatām, kultūras iestādēm un iespējā vārda.

K. MARKARJANS,

LATINFORM korespondents

● Patērētāju kooperācijas sistēmā sācies atbildīgs laika posms — pārskati un vēlēšanas. Pašreizējā situācijā, kad pieņemams spēkā demokrātija un atklātība, pārskata un vēlēšanu kampaņa norit kvalitatīvi jaunā līmenī.

Rajona tirdzniecības vadītāji labi saprot, ka atskaitīties nebūs viegli: par pašreizējo stāvokli šajā sfērā vislabāk liecina nevis skaitļi, bet gan veikalu tukšie plaukti, garās rindas pēc tādām precēm, kuras vēl nesen, tikai pirms pāris gadiem, nekādi nevarēja pieskaitīt pie deficīta. Un pirmā problēma (starp daudzām citām) — pārtikas problēma. Daži tās aspekti skarti sarunā «pie apaļā galda».

L. SUSTOVS, rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājs:

— Pārbūve patērētāju kooperācijā cieši saistīta ar visas tautsaimniecības tālāko attīstību, kuras galvenais mērķis ir pēc iespējas pilnīgāk apgādāt iedzīvotājus ar precēm un nodrošināt ar pakalpojumiem. Svarīgs notikums mūsu dzīvē bija Likuma par PSRS kooperāciju pieņemšana. Vadoties pēc tā, radās nepieciešamība reorganizēt patērētāju kooperācijas struktūru. Lasītājiem droši vien jau ir zināms, ka rajonā izveidotas divas patērētāju biedrības — Preiļos un Līvānos. Par patstāvīgām struktūrvienībām kļuvusi vairumtirdzniecības bāze, maizes kombināts, patērētāju biedrību savienību ražošanas un sagādes apvienība, kolhozu tirgi. Mūsu prāt, šī struktūra tomēr vēl nav pilnīga: ir ļoti nepieciešams izveidot vēl vienu patērētāju biedrību — Aglonā. Preiļu patērētāju biedrībai vienai pašai ir grūti apgūt tik lielus darba apjomus.

Kā esam strādājuši jaunajos apstākļos? Devīnos mēnešos gūti šādi rezultāti: mazumtirdzniecības preču apgrozījuma plāns izpildīts par 103,5 procentiem, salīdzinājumā ar to pašu periodu pērn preču realizēts par 2350 tūkstošiem rubļu vairāk. Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi pašu produkcijas izlaides plānu paveikuši par 101,8 procentiem, bet summārais sagādes apgrozījuma plāns izpildīts par 116,8 procentiem. Izceptas 5239 tonnas maizes izstrādājumu, saražotas 146 tonnas gaļas un desu izstrādājumu (tas ir uz pusi vairāk nekā pagājušajā gadā). Nodrošināta peļņas plāna izpilde.

Un tomēr, nav ko slēpt, asi izjūtam daudz pirmās nepieciešamības preču trūkumu. Tas attiecas arī uz pārtikas produktiem. Pilnībā piekrītu rajona Tautas deputātu padomes pēdējā sesijā teiktajam: tas ir ne tikai ekonomisks, bet arī politisks jautājums. Tāpēc mēģināsim kopīgi noskaidrot, ko īsti mūsu tirdzniecība var un ko tā nevar.

G. TRIFONOVA, rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētāja vietniece:

— Sākšu ar pašu akūtāko — ar ietājumu par iedzīvotāju apgādi ar gaļas produktiem. Daudzus pircējus interesē, kur pazudusi gaļa par mazumtirdzniecības jeb, kā vēl to mēdz saukt, par valsts cenām. Tad, lūk, nerāugoties uz mūsu pieprasījumiem, šādas gaļas fondi ik gadus samazinās.

1985. gadā Latvijas patērētāju biedrību savienība rajonam iedalīja 316 tonnas gaļas, bet šogad fondi paredz tikai 790 tonnas šīs produkcijas (kaut arī mēs prasījām 1000 tonnas). Bez tam jāņem vērā, ka fondos iekļauta arī putnu gaļa, kā arī I. kategorijas subprodukti — sirdis, aknas, mēles, galvas.

Tātad — 790 tonnas. Vai tas ir daudz vai maz? Fondus, protams, nosaka, ņemot vērā to, kā raions izpildījis viena vai otra veida lopkopības produkcijas piegāžu plānu (kā zināms no publikācijām republikāniskajā crosē, Preiļu rajons šajā jomā lepoties nevar). Sava nozīme, protams, ir arī nepamatoti augstajām piegādēm republikas un Vissavienības fondos. Un beidzot — neskatoties uz mūsu vairākkārtējām prasībām, fondu veidotāji spītīgi neņem vērā to, ka rajonā ik gadus ierodas daudz talcīnīku, kuri palīdz gan lauksaimniecībā, gan celtniecībā. Aglonā apmetas atpūtnieki. Šajā ziņā neatlaidīgākiem jābūt rajona vadītājiem.

Manuprāt, lasītājus noteikti interesē, kā šīs 790 tonnas gaļas rajonā tiek sadalītas. Lielāko daļu saņem skolu ēdnīcas un strādnieku ēdnīcas (vairāk nekā 500 tonnas). Pārējo fonda daļu lielākos vai mazākos daudzumos savā starpā sadala slimnīcas, bērnudārzi, kā arī izmanto kara invalīdu, daudz bērnu māšu, diabētiķu apgādei. Tādējādi brīvai

parasti mums atved tieši no saldētāvu izņemtu gaļu. Acīmredzot, daudzi apkārtējo kolhozu iedzīvotāji vēl nezina, ka ir iespējams nodot gaļu patērētāju biedrību savienības ražošanas un sagādes apvienības Līvānu filiālē, kura ierīkota bijušās lopkautuves ēkā.

Dažos vārdos par piena produkciju. Vasarā veikalos trūkst arī piena produktu, un iedzīvotāji ir ļoti neapmierināti. Diemžēl mēs tā arī neesam pratuši vienoties ar Daugavpils piena kombinātu par šīs produkcijas divreizēju piegādi mūsu pilsētai. Saimnieciskā aprēķina uzņēmumam tas neesot izdevīgi. Arī mums nav izdevīgi ņemt transportu pārvadāšanai. Pilnībā piekrītu tiem, kuri uzskata, ka, slēdzot mazās pienotavas, esam pielāvuši lielu kļūdu. Izlieto ūdeni vairs nesasmēli, tomēr mums visiem kopā jādomā, ko vēl var labot.

izveidojusies šāda situācija: no valsts iepirkta 268 tonnas produkcijas, no iedzīvotājiem — 31 tona. Kolhozi plānoti 349 tonnu vietā piegādājuši tikai 163 tonnas dārzeņu. Par 225 tūkstošiem rubļu dārzeņus nācās iepirkt ārpus rajona. Un tomēr apgāde ar dārzeņiem, īpaši ar agrariem, pircējus neapmierina.

Jau kuro gadu pēc kārtas līgumsaistību neizpilda kolhozi «Rīts» un «Vārķava». Tā tas ir tādēļ, ka šajos kolhozos netiek paplašināta siltumnīcu saimniecība. Šogad piegādātāju skaitu papildināja kolhozs «Sarkanā ausma». Diemžēl radikālu lūzumu apgāde ar dārzeņiem panākuši neesam — pieprasījums pēc dārzeņiem nav apmierināts par 302 tonnām.

Joprojām sarežģīta situācija ir arī kartupeļu sagādē. Gada sākumā noslēdzām līgumu ar 10 saimniecībām — pavisam tām vajadzēja piegādāt mums 2176

duktiliem (vismaz šodien tas tiešām tā ir). Tādēļ ir vērts parunāt, kā jūs domājat uzlabot šīs struktūrvienības darbību.

M. BRUZGULE:

— Pirmkārt, lai mēs noregulētu attiecības ar līgumpartneriem, mums jāatrisina trīs jautājumi: produkcijas piegāžu ritmiskums, tās kvalitāte, cenas. Otrkārt, mums jāiesaista Preiļu iedzīvotāju apgāde ar dārzeņiem vēl viena saimniecība (par Līvāniem šajā jomā rūpēsies kolhozs «Rīts»). Treškārt, jāizveido jauns sagādes un pārstrādes komplekss (dārzeņu sālīšanas, skābēšanas un konservēšanas ceļi). Bez tam aktīvāk jāliek lietā reālas rezerves — personīgajās palīgsaimniecībās izaudzētās produkcijas pārpalikumi, proti — jānoslēdz ar šīm palīgsaimniecībām ilgtermiņa līgumi par produkcijas piegādi.

Ļoti svarīgi ir rajonā izveidot inspekciju, kura kontrolētu lauksaimniecības produkcijas iepirkšanu un kvalitāti. Inspekcija varētu būt arī par šķēršļtiesnesi starp piegādātājiem un patērētāju kooperāciju. Un visbeidzot — precīzi jānosaka, kurš — mēs vai saimniecības — rajonā nodarbošies ar lauksaimniecības produkcijas iepirkšanu no iedzīvotājiem.

N. PAVLOVSKIS:

— Bet tagad īsumā par to, bez kā neviens no mums nevar iztikt nevienu pašu dienu — par maizi.

V. KARJAKINS, maizes kombināta direktors:

— Neraugoties uz to, ka plānus mēs izpildām un pat pārsniedzam, apmierināt pircēju pieprasījumu neizdodas. Sevišķi sortimenta ziņā. Preiļos un Aglonā stāvoklis ir nedaudz labāks. Līvānī atkal ir it kā pabērta lomā. Nekādi neizdodas vietējā ceptuvē izveidot stabili kolektīvu. Cilvēki nespēj izturēt fizisko slodzi. Likt cerības uz jaunatni — arī nav droši. Tā nav radināta pie darba. Tomēr dūšu mēs nezauddējam. Mums ir iecere vasarā atvērt pie Līvānu ceptuves veikalu, kur pārdos svaigu, vēl siltu maizi.

L. SUSTOVS:

— Manuprāt, mums jāatrisina vēl viena problēma: jānodrošina taisnīga maizes izstrādājumu sadale sortimenta ziņā (kvantitatīve te nav svarīga) starp Preiļiem un Līvāniem. Pie tam tirdzniecība jāorganizē tādējādi, lai maizi pirmie varētu iegādāties rūpniecības uzņēmumu strādnieki. Aizbaidīšanās ar kaut kādiem izdevumiem šeit nepavisam nav vieta.

Pie kādiem secinājumiem nonāca sarunas pie «apaļā galda» dalībnieki? Tas, ka stāvoklis tirdzniecībā nemaz tik spidošs nav, ir fakts. Tomēr padomāsim: vai pie tā vainīga tikai tirdzniecība?

No sarunas izriet, ka ne tikai. Un — ne vienmēr. Mēs visi — gan pircēji, gan rajona patērētāju biedrību savienības darbinieki — tagad ievācam ilgus gadus nepareizi virzītās ekonomiskās politikas rūgtos augļus. Turklāt tā tas ir ne tikai vienā konkrētā reģionā, bet gan visā valstī.

Izkļūt no krīzes varam tikai kopīgiem spēkiem. Pirmā un galvenā uzdevuma — iedzīvotāju apgādes ar pārtiku — risināšanā jāpiedalās gan patērētāju kooperācijai, gan kolhoziem un sovhoziem, gan republikas un rajona vadītājiem.

Pie «apaļā galda» bija

I. KOROLOVA

Pārtikas problēma: risinājuma ceļi

Ko var un ko nevar mūsu tirdzniecība

PARTIJAS RAJONA KOMITEJAS UN LAIKRAKSTA «LEŅINA KAROGS» REDAKCIJAS «APALAIS GALDS»

tirdzniecībai, piemēram, šogad atlikusi tikai viena tonna gaļas par mazumtirdzniecības cenām. Analogi tiek sadalīti arī šīs kategorijas desu izstrādājumi, kuru rajonam arī atvēlēts maz — tikai 245 tonnas (1986. gadā bija 250 tonnas). Tāpēc iznāk tā, ka nevis mēs turam fondus savās rokās, bet gan fondi — mūs.

N. PAVLOVSKIS, partijas rajona komitejas rūpniecības un transporta nodaļas vadītājs:

— Kad man gadās būt kādā no Līvānu rūpniecības uzņēmumiem, gandrīz vienmēr jāuzklausa pārmetumi: ka veikalos nav gaļas produktu, vainīgs esot vienīgi rajona centrs, kurš vienmēr bez žēlastības ir krāpis Līvānus. Būtu lietderīgi noskaidrot, kā tas ir patiesībā.

R. MARCINVIČA, Līvānu patērētāju biedrības priekšsēdētāja.

— Uzskatu, ka gaļas un desu izstrādājumu fondi starp Preiļu un Līvānu pilsētām jāsadala līdzīgās proporcijās — uz pusēm (ja rajona centram pieskaitām vēl arī Aglonu). Kā notiek Istenība? No minētajām 790 tonnām gaļas Preiļi saņēmuši 194 tonnas, Līvāni — 166. Tiesa, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos proporcijas ir nedaudz citādas — attiecīgi 210 un 220 tonnas. Un tik un tā šāda sadale nav par labu mūsu pilsētai.

Nācās «pacīnīties», līdz beidzot šajā ceturksnī līvāniešiem papildus iedalīja vēl 15 tonnas gaļas. Arī desu izstrādājumu mums iedalīts mazāk — gan tirdzniecībai, gan sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem. Mums neatliek nekā cits, kā aizstāt šo deficītu pārtikas precī ar produkciju par komisijas cenām, tas ir — ar to produkciju, kuru saņemam ar patērētāju biedrību savienības ražošanas un sagādes apvienības starpniecību. Diemžēl arī šo produkciju piegādā neritmiski. Mūsu pieprasījumus pēc desām apmierina labi ja par biektu vai sesto daļu. Tādēļ iedzīvotāju sūdzības ir pamatotas, un beidzot vajadzētu ieviest taisnīgu sadali.

Daudzi interesējas, kāpēc Preiļu veikalos gaļu ievēd jau sadalītu dažādās kategorijās, bet Līvānos pārdošanā ir tikai zemākas kvalitātes produkcija par to pašu cenu. Paskaidroju: ja ir iespēja, tas ir — gadījums, kād piegādā svaigu (nesasaldētu) gaļu, šāda sadalīšana tiek veikta, un pircēji tādās reizēs vienmēr ir apmierināti. Taču

M. BRUZGULE, rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētāja vietniece:

— Par gaļas produktiem piebildīšu, ka šī gada deviņos mēnešos iepirkām 215 tonnas gaļas, saražotas 145 tonnas desu (plāns attiecīgi — 164 un 146 tonnas). Un tomēr darbi nesokas tik labi, kā gribētos.

Kolhozi mums pārdod, ja tā var teikt, piespiedu kārtā nokautu dzīvnieku gaļu, pie tam niecīgos daudzumos, kamēr paši cenšas iepirkt lopus no iedzīvotājiem, piedāvājot viņiem dažādas priekšrocības. Mēs neko tādu solīt nevaram.

Vārdus sakot, starp patērētāju biedrību savienības ražošanas un sagādes apvienību un rajona saimniecībām rodas konkurence, kuru es par veselīgu vis nenosauktu. Jo runa gaļu galā taču ir par iedzīvotāju pilnīgāku apgādi ar lauksaimniecības produkciju, tai skaitā — arī ar gaļas produktiem. Mans viedoklis: kamēr saimniecības turpinās iepirkt gaļu, tirdzniecībai strādāt būs ļoti grūti. Tādēļ mums izvirzītās prasības būtu attiecīgi jāsamazina, jo mēs strādājam atšķirīgos apstākļos.

L. SUSTOVS:

— Nesen rajona laikrakstā izlasīju visumā interesantu un aktuālu publikāciju, kurā savas domas izteica agrofirmas ģenerāldirektors R. Kavinskis. Cita starpā tur pavid arī šāda doma (citēju): «Ja Preiļu un Līvānu pilsētu izpildkomitejas grib, lai viņu pilsētu veikalos būtu iespējams iegādāties mūsu ceļā ražotos desu izstrādājumus, tām jāiedala šiem mērķiem gaļas fondi.»

Kā tad tā? Rajona patērētāju biedrību savienība taču iedeva agrofirmai zināmu daudzumu gaļas pārstrādāšanai. Diemžēl veikalos desas nav redzējuši ne līvānieši, ne līvānieši. Piebildīšu, ka ar grūtībām notiek arī konfekšu «Gotiņa» piegāde tirdzniecībai. Agrofirmai jāpiegādā 70 tonnas šo saldumu, diemžēl trešā un ceturtais ceturksnī piegādes pārtrauktas visbār. Lūk, tādš rajona «patriots» ir mūsu agrofirma.

M. BRUZGULE:

— Ja reiz esam šeit sapulcējušies, uzskatu par nepieciešamu noskaidrot ar publikāciju presē vēl vienu ļoti sasāpējušu problēmu, proti — iedzīvotāju apgādi ar dārzeņiem. 9 mēnešos

tonnas kartupeļu. Līdz šai dienai esam iepirkuši 856 tonnas, tas ir — 39,5 procenti no plānotā daudzuma. Diemžēl — līgums kolhoziem un sovhoziem nav likums, tātad tas nav obligāti jāizpilda. Arī soda sankciju piemērošana tos nebaida.

Īpaši būtu jārunā par kartupeļu kvalitāti. Zinot, ka mēs bez ierunām prasīsim, lai kartupeļi atbilstu standartam, saimniecības, nevēloties apgrūtināt sevi ar to šķirošanu, iet mazākās pretestības ceļu — nosūta kartupeļus uz agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» cietes rūpnīcu. Tur laipni ņem pretī jebkādas kvalitātes kartupeļus. Mūsu saimniecības vēl nav psiholoģiski gatavas tam, lai līdz ar uzņēmumu un organizāciju pāriešanu uz pašfinansēšanas, stingri tiktu ievērota produkcijas kvalitāte. Neviens taču nevēlas ciest zaudējumus tikai tāpēc, ka dārzeņu (kartupeļu, gurķu un citu) šķirotajā rikojušies negodīgi.

Un vēl viena drūma prognoze. Tā kā standartam atbilst tikai 79,5 procenti savām vajadzībām ņezemoto kartupeļu, saglabāt tos līdz pavasarim praktiski nav iespējams.

Rajona saimniecību speciālisti spītīgi negrib saprast, ka pienācis laiks nopietnī domāt par kvalitāti, darīt visu iespējamo tās uzlabošanai, nevis cerēt, ka varēs izlīpties ar «gan jau kaut kā».

Īsumā par cenām. Daži mūsu līgumpartneri mēģina diktēt mūsu cenas, proti — vini taču strādājot jaunus saimniekošanas apstākļos. Paskaidrošu, ka uz katru valsts sagādē iepirkto tonnu kartupeļu kooperācija zaudē 9 — 15 rubļus. Tomēr mēs cenšamies pildīt uzliktos pienākumus, vadoties pēc attiecīgajiem cenrāžiem un līgumiem. To mūsu gaidām arī no saviem piegādātājiem.

N. PAVLOVSKIS:

— Patērētāju biedrību savienības ražošanas un sagādes apvienība uzņemas galvenās rūpes par iedzīvotāju apgādi ar pirmās nepieciešamības pārtikas pro-

● **REDAKCIJAS PIEBILDE.** Vienā tikšanās reizē, lai cik ilga tā arī būtu, aptvert visu neatliekami risināmo problēmu loku nav iespējams. Tādēļ šī tikšanās ar rajona patērētāju biedrību savienības darbiniekiem, mūsu prāt, nebūs pēdējā.

Tautas keramika ikdienā un svētkos

(Nobeigums. Sākums 126. numurā.)

Bērības svētkiem kādreiz tikušas pasūtītas māla medaļas, bet nav dzirdēts, ka bērniem viņu gaviļu dienā būtu dāvināti svilpaunieki, Svilpaunieki, māla stabules labi noderētu arī muzikālajai audzināšanai bērnu dzīvē.

Pilngadības svētkos kā atgādinājums piederībai savai dzimtajai zemei gana laba būtu gan māla vāze, gan šķīvis ar saulītes motīvu vidū. Gan svinīgā laulību reģistrācijā, gan vārda došanā bērnam, gan izvadot cilvēku pēdējā gaitā, neiztikt bez zemes spēkā piebriedušajiem svečturim, tie pat dzīvoklī piešķir tikamu svinīgumu.

Ka daži svečturi, dažreiz viens vienīgs, var piepildīt lielas sabiedriskas telpas, varēja pārliecināties L. Vinceviča keramikas izstādē Maskavas kora skolā «Vesna», kur 25 svečturi ar savu māksliniecisko skanēšanu pārparēm piepildīja 300 m² lielu reprezentācijas zāli.

Ir arī virkne darba tradīciju, kurās tautas keramikai būtu dodams galvenais akcents. Kāpēc pirmās vāgas dienā mehānizatoriem līdzī neiedot pārinieku ar sātū azaidu vai ganos dzīšanas reizēs lopkopēm, vēlot lielo pienu, nepasniegt krējuma ķerņi, sviesta trauku, ganam — māla stabuli. Šādi savus laudis sācis apdāvināt Rēzeknes rajona kolhozs «Leņina karogs». Bet plaunāš uzvarētājiem būtu pasniezamas sulu krūzes, šķīvi, kas atgādina zeltainu vārpu vainagu, linu kopējiem — laki pilni ar lineļļu.

Vārdu sakot, vajadzīgs tikai tuvāk iepazīt mūsu pašu tautas mākslu, ielūkoties dziļāk tās patiesajās vērtībās, un mūsu priekšā atklāsies līdz šim vēl mazpazīts pūrs, no kura tik nemit un dot tālāk.

Nevar jau sacīt, ka šī iepazīšanās un ielūkošanās nemaz nenotiktu. Izsenis katrā podnieka ceplā dedzināšana ir pulcējusi kopā tuvākus un tālākus kaimiņus, amata brāļus. Sevišķi satraukuma pilna ir ceplā atvēršana, izdedzināto trauku izņemšana, kad sanākušie lielija vai brākēja podnieka veikumu. Bieži kāds līdz bija paņēmis arī ermonikas, tika uzrauts pa dziesmai. Šādas pacilājošas ceplā izņemšanas nav

aizmirstas arī šodien.

A. Ušpela traukiem ir dziedājuši E. Dārziņa mūzikas vidus skolas zēni, pie E. Vasilevska spēlējusies lauku kapelas. M. Kronis nereti uzaicina uz zīmīgāka ceplā atvēršanu Dricēnu ciema folkloras draugus, bet R. Jačuka apdedzināšanas namiņā tika uzvests vai vesels uzvedums, kura dalībnieki bija Rēzeknes neredzīgo biedrības pašdarbnieki.

Par godu cepliem savus dzejoļus ir lasījuši dzejnieki, runājuši monologus aktieri. Taču vienmēr jebkuram keramikim būtu tas iesācējs vai pieredzējis meistars, vissvarīgākais ir lietpratēju vērtējums, un tur tad notiek strīdi, pieredzes apmaiņa, ieteikumi un pamudinājumi. Taču ko nevar izvērtēt pie ceplā vai darbnīcā, tas jāliek izstādēs. Latgales keramikā jau desmit gadus ir organizatori mūsu republikā vienīgajiem tautas darbamata meistarus godinošajiem svētkiem — Latgales keramikas dienām. Un tajās tad viss — visuplākākajam apskatam.

Ideju šīm dienām izvirzīja PSRS Mākslinieku savienība, PSRS Mākslas akadēmija pēc pirmās Vissavienības Tautas mākslas izstādes 1979. gadā. Bet Latgales keramikā, šķiet, to tikai bija gaidījuši, un jau 1980. gada pavasarī novadā izvērtās par īstu podu skanēšanu. Izstādes Rēzeknē, Jasmuižā, Riebiņos, podu tirgus Rēzeknes pilsētas parkā, ceplā dedzināšana pie V. Vogula, piemiņas birztaļiņas stādīšana. Citos gados keramikas dienu dalībniekus ceļš veda gan uz Ludzas, gan Krāslavas rajoniem, Daugavpils Tautas lietišķās mākslas studijas «Latgale» vadītājs J. Zūgova vairākos variantos mēģināja apvienot tautas keramikā ar profesionālo mākslu, iefiltrēt to kā pastāvīgu kultūras sastāvdaļu Daugavpils mūzikas vidusskolā. Ir iedibināts A. Paulāna diploms un medaļa, ko katru gadu pasniedz radošākajam Latgales māla meistaram.

Pēdējos gados par galveno šo svētku organizētāju kļuvusi A. Paulāna Tautas lietišķās mākslas studija. Tanī apvienojušies un radoši darbojas 40 keramikā. 33 no viņiem ir Tautas darbamata meistari. Tādēļ nav brī-

nums, ka šāds kolektīvs gadā spējīgs noorganizēt 15 — 20 izstādes. 1988. gada keramikas dienās vien to bija veselas desmit. Ar Latgales keramikā un citām tautas gara mantām tika iepazīstināti Balvu un Gulbenes rajona ļaudis. Nākamgad keramikā pošaš uz Preiļiem.

Vispār keramikas dienu galvenais uzdevums allaž ir podnieka un viņa darba noņēmēja tautas savstarpējā tuvināšanās, jaunu podniecības meistaru rosināšana, pašu keramikā paveiktā vispusīgs analītisks vērtējums gan kopējās izstādēs, kas tradicionāli notiek Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolā, gan atsevišķi tematiskajās (dekoratīvās keramikas, saimniecības trauku, sīkplastikas), gan personālat-skaitēs. Tieši pēdējās, šķiet, dod visvairāk meistaru radošajai izugsmei, radošā rokraksta nostiprināšanai.

Ne mazāka loma arī Latgales keramikas dienu ietvaros notiekošajiem A. Paulāna lasījumiem — teorētiskai konferencei par tautas mākslas attīstības problēmām. Tajos piedalās ne vien republikas mākslas zinātnieki, bet arī mākslas teorētiķi no Maskavas, Lietuvas, Baltkrievijas, tādējādi Latgales keramikas dienas nereti vērsot par īsti internacionālu pasākumu.

Vai Latgales keramikā viss vislabākajā kārtībā?

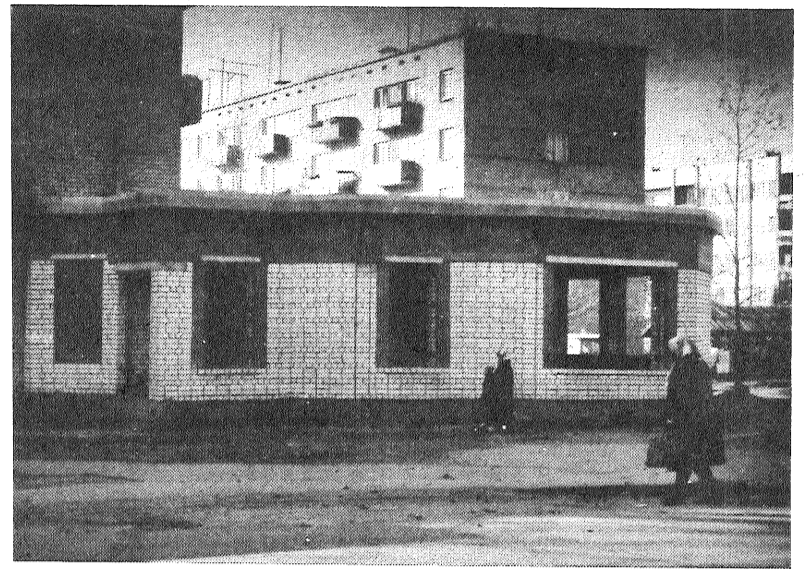
Diemžēl pietiek gan radošo, gan organizatorisko problēmu. Piemēram, vēl nesen pastāvēja jautājums: kā izraudzīt trauku no meistara nopirkt uz pārskatītājuma? Un tas zināmā mērā ir kavējis organizāciju un keramikā savstarpējo sadarbību. Bet vislielākais kavēklis tomēr ir nerace. Tā joprojām nav izskausta sabiedriskajā domāšanā, tā izzogas arī Latgales keramikā.

Tikai savstarpēji aktivizēties, atbalstot katru rosināšanu, varēsim panākt, ka Latgales keramikā būs ne tikai kolekcionāru plauktu vai standartdzīvokļu vienmuļības atdzīvotāja, bet arī dzīvo visas tautas kopējā kultūrpriekšē kā vērtīga mūsu nācijas garīgās dzīves sastāvdaļa.

ANTONS KŪKOJS,

A. Paulāna Tautas lietišķās mākslas studijas vadītājs

Foto apsūdz

Būs... Nebūs...

Loti daudz tiek runāts par Līvānu pilsētas sociālās sfēras, taj skaitā — apkalpojošās sfēras, attīstību. Būvēt, protams, vajag, un kaut kas lietas labā arī tiek darīts — šeit ceļ (kaut arī ne tādos tempos, kā vajadzētu) dzīvojamās mājas. Ne mazāk svarīgi tomēr ir prast izmantot arī to, kas uzcelts jau agrāk.

Kopš dienas, kad lielika pamatus gastronomā piebūvē Rīgas ielā 37 a, pagājuši vairāki gadi. Sākumā šajā piebūvē bija iecerēts iekārtot zivju veikalu. Taču pagaidām ēkas tukšās, neiesīlotās logu ailes kā neizteiksmīgas acis norauģās steidzīgajos garāmgājējos. Līvānieši paspējuši pierast pie šī celtniecības «fenomena», tāpēc nepievērs tam vairs nekādu uzmanību.

Jā, esam pārlieku pieraduši nesaskatīt trūkumus, neredzēt,

kā tautas līdzekļus bez procentu saņemšanas iegulda ilgtermiņa būvēs. Mierīgu sirdi pielaujam, ka notiek šādas nebūšanas, kaut arī pašlaik Līvānos, kur ir tukstošiem iedzīvotāju, darbojas tikai viens zivju veikals, kura tirdzniecības zāle (ja tā šo telpu vispār drīkst nosaukt) aizņem tikai aptuveni 25 kvadrātmetrus. Starp citu, zivju veikala nav ne ūdensvada, ne kanalizācijas.

Griežos pie visām ieinteresētajām organizācijām un Līvānu pilsētas izpildkomitejas (Ipaši) ar lūgumu pabeigt celtniecību, Aizsāktais jānovēd līdz loģiskam iznākumam. Tas nepieciešams visiem pilsētas iedzīvotājiem.

O. DUBIŅINS,

Latvijas Tautas frontes dalībnieks

AUTORA foto

Atklāts diskusiju klubs

Katrs liepānieks, kuram rūp ekonomikas problēmas vai ekoloģiskais stāvoklis dzimtajā pilsētā un visā Latvijā, vai arī aktuāli audzināšanas jautājumi, var atrast kompetentu sarunas biedru diskusiju klubā, kas Liepājā izveidots pēc partijas pilsētas komitejas iniciatīvas.

Pašlaik cilvēkiem ir ļoti vajadzīgi savstarpēji kontakti, iespēja izteikt savu viedokli, tāpēc ir svarīgi atrast gudru oponentu un kompetentu sarunas biedru. Pirmās tikšanās klubā jau aizvadīta. Tās

tematu — cilvēka veidošanās mūsu sabiedrībā — izvēlējās paši sarunas dalībnieki. Par to viņi varēja diskutēt ar Vīlu Lāču, Liepājas Valsts Pedagoģiskā institūta pasniedzēju Vladimiru Mackeviču. Kopš dažas dienas pirms šīs tikšanās bija publicējis savas teikšanas par šo problēmu pilsētas laikrakstā «Komunisti».

LATINFORM

Redaktors P. PIZELIS

Jauna sporta apvienība Stučkā

Pēc pirmajām eksperimentālajām sporta kustības vadīšanas apvienībām Talsu un Valmieras rajonā jauna organizācija izveidota arī Stučkas rajonā. Tajā apvienotas rajona sporta komiteja, arodbiedrību sporta biedrības padome, bērnu un jaunatnes sporta skola un tūristu klubs. Stučkas rajona izpildkomitejas un arodbiedrību fiziskās kultūras un sporta apvienība darbojas ar rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas nodalās tiesībām. Par priekšsēdētāju ievēlēts ilgā gādējs Stučkas rajona lauku sporta biedrības vadītājs Ēriks Tatarčuks. Jaunās organizācijas štābs atrodas stadiona teritorijā bet bijušās sporta komitejas un skolas kabinetā nodoti citām organizācijām.

— Kāds labums no šīs organizācijas būs rajona sporta kustībai? — šādu jautājumu LATINFORM korespondents uzdeva apvienības priekšsēdētājam Ē. Tatarčukam.

— Pirmkārt, vieglāk būs

sportistiem un fiziskās kultūras kolektīvu organizatoriem un vadītājiem, kam vairs nevajadzēs staigāt pa dažādām organizācijām. Visi jautājumi tiks risināti vienā vietā.

Otrkārt, ievērojami, gandrīz par 30 procentiem, mazāks kļūvis administratīvais un apkalpojošais personāls. Līdz ar to attiecīgi palielināta treneru un citu speciālistu alga. Par labu darbu paredzētas arī prēmijas. Dabiski, ka līdz ar darba algas pieaugumu lielākas prasības tiks izvirzītas arī attiecībā uz rezultātiem. Mums jāpaaugstina visu treneru un fiziskās kultūras skolotāju darba efektivitāte.

Visbeidzot, apvienība ir neatvairāma organizācija nekā bijusi komiteja un biedrības padome. Tagad uz vietas tiek izņemti daudzi rajona dzīves jautājumi, ko agrāk vajadzēja saskaņot Rīgā.

Ē. KEHRIS,

LATINFORM korespondents

Sludinājumi

Līdzjūtības

29. oktobrī Preiļos notiks pilsētas ielu, uzņēmumu un organizāciju teritoriju, dzīvojamo māju bēniņu un pagrabu sakārtošanas

SESTDIENAS TALKA.

Aicinām visus pilsētas iedzīvotājus aktīvi piedalīties sestdienas talkā! Transportu lūdzam pieteikt dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienībā vai Preiļu pilsētas izpildkomitejā.

Aicinām pilsētas vadītājus organizēt norādīto ielu sakārtošanu.

Sestdienas talkas sākums plkst. 9.00.

Preiļu pilsētas izpildkomiteja

Līvānu pilsētas kultūras namā 1988. gada 27. oktobrī plkst. 19.30 viesojas

L. PAEGLES VALSTS VALMIERAS DRĀMAS TEĀTRIS ar komēdiju «Kabarē».

Pieņem kolektīvos pieteikumus. Tālrunis — 44239 vai 42593.

Aizkalnes ciema padomes izpildkomiteja 1988. gada 30. oktobrī plkst. 18.00 Blidenes kapsētā riko

SVECĪŠU VAKARU.

Lūdzam piederīgos sākot kapu kopīgas.

PAZUDUSI balta kazina. Atrodēju par atlīdzību lūdz zvanīt 43096.

PAZAUDEKAS autovadītāja tiesības un tehniskais talons uz A. Paugura vārda. Zvanīt — 44852.

Klusa paliek māja, sēta, Klusa tēva istabiņa, Nav vairs tēva mīlo solu, Nav vairs tēva padomiņa. (T. dz.)

Izsakām līdzjūtību JĀNA BRICA piederīgajiem, viņu smiltāja izvadot.

Puncuļu fermas kolektīvs

Aiziet gadi, aiziet mūži, Trijas lietas neaiziet, Paliek saule, paliek jūra, Paliek darbi padarīti. (T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, KAZIMIRU BARANOVSKI uz kapu kalniņu aizvadot.

Kolhoza «Dzintars» kolektīvs

„LEŅINA KAROGS“

Laikraksts iznāk otrdienas, ceturtdienas un sestdienas latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpils, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiešanas loksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14 138 eks. (latv. val. 10 042 eks., krievu val. 4 096 eks.). Indeks 68169.

Pas. 1545.